

Informe referent a les aportacions i propostes efectuades per la Universitat de les Illes Balears, l'Institut Balear de la Dona, l'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència, el Consell Econòmic i Social, el Consell de l'Educació i la Formació de Persones Adultes de les Illes Balears així com altres aspectes relatius a la tramitació del Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears.

Antecedents

1. Per ofici de l'11 de maig de 2022, des del Servei d'Ordenació Educativa de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres (DGPOC) es va sol·licitar informe i/o dictamen sobre el Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, a les entitats següents:

- A la Universitat de les Illes Balears
- Al Consell Econòmic i Social
- A l'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència.
- A l'Institut Balear de la Dona
- Al Consell de l'Educació i la Formació de Persones Adultes de les Illes Balears.

2. En data 24 i 25 de maig de 2022 es va dur a terme la sessió extraordinària de la Mesa Sectorial d'Educació, i la de la Mesa de l'Ensenyament privat concertat respectivament, on es varen debatre el Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i el Projecte de decret del currículum del batxillerat.

Cal fer una petita incisió, atès que els sindicats representats a les meses i mitjançant audiència pública, ja varen realitzar al·legacions a aquest Projecte de decret, però a aquestes meses tornaren fer suggeriments, i, com a resultat dels mateixos, s'han introduït canvis que també s'indiquen en la valoració de les aportacions que es detallen en aquest informe.

3. L'expedient no es va remetre ni a la Mesa de Diàleg Permanent amb Pares i Mares de l'alumnat de les Illes Balears ni a la Mesa de Diàleg Permanent amb els Directors dels Centres Educatius de les Illes Balears, d'una banda, perquè prèviament ja s'havien consultat, en fase d'audiència i participació, tant els

representants dels pares i mares dels alumnes com els representants dels directors dels centres educatius, i, de l'altra, perquè aquests col·lectius es troben representats en el CEIB i, per tant, han tingut coneixement de la tramitació d'aquest Projecte i han pogut fer les seves aportacions a través de la participació en aquests òrgans (ADESMA, ADESME, ADESPI, COAPA-FAPA). Així, d'acord amb el que s'ha indicat es considera que ja han tingut coneixement del contingut del Projecte de decret i la possibilitat de fer-hi aportacions.

4. S'ha remès al Consell de l'Educació i la Formació de Persones Adultes de les Illes Balears (CEFPPA), atès que l'àmbit d'aplicació del Projecte de decret els afecta per atendre a alumnes d'ESO. Així i tot, l'esborrany del de decret fou remès a la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments Artístics Superiors, que és la Direcció General competent en l'Educació per a les Persones Adultes, com a part interessada en procediment d'elaboració del Projecte de decret. Notificació que consta a l'expedient.

5. En data 3 de maig el sr. [redacted] com a vice- president de la AFIB i en representació del col·lectiu docent especialitzat en Filosofia de les Illes Balears, va fer al·legacions al Projecte de decret del currículum de batxillerat, quan en realitat eren al Projecte de decret del currículum d'ESO, atès que fan referència a l'assignatura Introducció a la Filosofia.

Igualment, el 22 d'abril des de la Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut del govern de les Illes Balears, presentaren al·legacions al Projecte de decret fora del termini establert, i l'11 de maig el sr. [redacted] Martorell, Director de l'IES Albuhaira (Muro) va presentar una esmena al Projecte [redacted]

Així, en aquest informe, es dona resposta a aquest seguit d'al·legacions i suggeriments encara que s'hagin presentats fora del termini establert.

6. Igualment s'incorporen altres aspectes que influeixen en la redacció de l'esborrany del de decret.

Valoració de les aportacions

PRIMERA. Aportacions de la Universitat de les Illes Balears (UIB)

Aportació 1. Al punt 7 de l'article 6 suggereixen eliminar el primer sintagma «identitat pròpia» i suggereixen substituir-lo per «identitat pròpia de les Illes Balears».

Resposta. No s'admet l'aportació. Al final de la frase del punt 6 de l'article 6 ja es recull la referència a les Illes Balears.

Aportació 2. Al punt 4 de l'article 19 fan l'observació que no es recull la referència als alumnes «que s'hagin incorporat tardanament al sistema educatiu de les Illes Balears, el qual té com a llengua pròpia i cooficial el català».

Resposta. No es fa cap referència als alumnes que s'incorporin de manera tardana al «sistema educatiu de les Illes Balears» perquè aquest sistema no existeix. El Projecte de decret es desplega dins del sistema educatiu espanyol.

Aportació 3. Sol·liciten que, al punt 2 de l'article 30 s'hi inclogui com a «mesura prevalent a l'atenció a la diversitat la dotació dels recursos necessaris per a garantir entre els nous nadius l'acolliment lingüístic en català».

Resposta. No s'admet l'aportació. No és objecte d'aquest Projecte de decret establir els recursos dels programes d'acolliment lingüístic que preveu l'apartat 1 de l'article 137 de la Llei 1/2022, de 8 de març d'Educació de les Illes Balears i que estan destinats als alumnes d'integració tardana que desconeixen les dues llengües oficials, i que es recull al punt 1 de l'article 22 d'aquest Projecte de decret.

Aportació 4. Sol·liciten que, al punt 1 de la disposició addicional cinquena s'hi especifiqui la llengua catalana.

Resposta. S'admet parcialment la sol·licitud i es modifica la darrera frase del punt 1 de la disposició addicional cinquena, que queda redactada en els següents termes:

«En aquest cas, procuraran que al llarg de l'etapa els alumnes adquireixin la terminologia pròpia de les matèries en la llengua oficial d'ensenyament prevista al projecte lingüístic de centre.»

Aportació 5. Sol·liciten, al sisè paràgraf del text introductori de l'annex 1 Perfil de sortida, incloure «la presa de consciència de les llengües en perill».

Resposta. No s'admet la sol·licitud. El sisè paràgraf del text introductori de l'annex 1 Perfil de sortida fa referència a la conservació del medi ambient i al maltractament animal.

Aportació 6. Sol·liciten modificar, el descriptor operatiu CP1 de la competència plurilingüe de l'annex 1, incloent explícitament les llengües obligatòries a l'ensenyament: el català i el castellà.

Resposta. No s'admet la sol·licitud. L'ús eficaç de les llengües d'ensenyament es recull als descriptors operatius de la competència lingüística, els quals connecten les competències específiques de les matèries de llengua catalana i literatura i llengua castellana i literatura.

Aportació 7. Sol·liciten, al bloc de sabers bàsics 4.b Societat, justícia i democràcia de la matèria Educació en valors cívics i ètics incloure específicament el respecte a la llengua catalana en tant que llengua diversa del món i pròpia del territori.

Resposta. No s'admet la sol·licitud. El respecte cap a les llengües per tal d'evitar els prejudicis lingüístics forma part de forma explícita de la competència específica 1 de les matèries llengua castellana i literatura i llengua catalana i literatura.

Aportació 8. Qüestionen el criteri científic de l'afirmació que apareix a la introducció de la competència específica 1 de la matèria llengua castellana i literatura de que «L'espanyol o castellà és una llengua universal i policèntrica [...]».

Resposta. Es considera l'aportació i es redacta a la introducció de la competència específica 1 de la matèria llengua castellana i literatura la frase en la qual apareix «L'espanyol o castellà és una llengua universal i policèntrica [...]» de la següent forma:

«El castellà és una llengua amb una enorme diversitat dialectal.»

Aportació 9. Proposen, al primer apartat del bloc de sabers bàsics C.2. Lectura guiada de la matèria llengua castellana i literatura, substituir «patrimoni literari nacional i universal» per «patrimoni literari castellà i universal».

Resposta. S'admet la proposta, i el primer apartat del bloc de sabers bàsics C.2. Lectura guiada de la matèria llengua castellana i literatura, es redacta en els següents termes:

«– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari castellà i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessin èpoques, contextos culturals i moviments artístics, atenent els següents sabers: [...]»

Aportació 10. Proposen, al segon paràgraf de la justificació de la competència específica 1 de la matèria llengua catalana i literatura, substituir la paraula «diversitat» per «varietat».

Resposta. S'admet la proposta i el segon paràgraf de la justificació de la competència específica 1 de la matèria llengua catalana i literatura queda redactat en els següents termes:

«Tot i la varietat lingüística de la llengua catalana, cal que l'alumne en conegui la norma estàndard. Partint d'aquí s'ha de promoure l'exercici d'una ciutadania sensibilitzada, informada i compromesa amb els drets lingüístics individuals i col·lectius.»

Aportació 11. Proposen, de manera general, canviar la forma «buscar» per la forma «cercar».

Resposta. S'admet la proposta i, atès que l'esborrany del Projecte de decret està pendent de correcció lingüística, es realitzen els canvis en el seu redactat.

SEGONA. Aportacions de l'Institut Balear de la Dona

Aportació 1. Consideren que la disposició primera del Projecte de decret és sexista, esbiaixada al gènere i invisibilitza a les dones i, per tant, no és conseqüent amb les polítiques d'igualtat. Es recomana la seva eliminació i per altra banda la substitució, entre altres, del les següents expressions en base a les indicacions que segueixen:

- «l'alumne» per la fórmula genèrica «l'escolar»
- «els alumnes» per «l'alumnat», que és una expressió inclusiva i es refereix al conjunt d'alumnes sense fer distinció de gènere
- «dels ciutadans» per «dels ciutadans i ciutadanes» o el genèric «la ciutadania»
- «el tutor» per «el tutor o tutora»
- «els professors» per «els professors i les professores» o bé els genèrics «el personal docent», «el professorat» o «l'equip educatiu/docent»
- «el director» per «el director o directora» o bé «la direcció del centre»
- «el coordinador» per «el coordinador o coordinadora» o bé «l'equip de coordinació»
- «l'orientador» per «l'orientador o orientadora» o bé «l'equip d'orientació»

Per això, en la mesura que sigui possible, cal evitar l'ús del masculí com a genèric, especialment quan es refereix a persones físiques.

Resposta. No s'accepta l'aportació. En relació amb el llenguatge i l'ús de genèrics ens remetem a allò indicat en la Declaració sobre el gènere de 26 de juny de 2009, ratificat el 16 d'abril de 2018, del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB, atès que la UIB és, d'acord amb l'article 35 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la institució oficial consultiva competent per a tot el que es referix a la llengua catalana.

Partint de la Declaració sobre el gènere del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB, en la qual s'estableix que «no s'han d'usar les formes dobles ni paraules abstractes o noms d'institucions que poden dur a confusió quan es tracta del càrrec com a figura», no es tindran en compte els suggeriments que s'estableixen en l'al·legació de substituir al llarg de l'articulat el genèric masculí.

Aportació 2. Fan una anàlisi de la pertinència del Projecte de decret pel que fa la transversalitat de gènere, d'entre d'altres aspectes, i a la inclusió d'elements correctors relatius al canvi d'actituds i mentalitats que poden contribuir a l'eliminació de les desigualtats de gènere.

Resposta. S'incorpora a aquest informe aquesta aportació, formant part de l'expedient de tramitació, sense respondre per no ser una al·legació.

Aportació 3. Consideren que el Projecte de decret té impacte positiu de gènere i recomanen introduir la revisió del llenguatge per tal d'evitar una redacció sexista del text normatiu.

Resposta. Es remet a les respostes de les aportacions número 1 i 2.

Aportació 4. Sol·liciten la remesa d'una còpia de la redacció definitiva de la norma per comprovar la inclusió de mesures i accions que contribueixin a la consecució de la igualtat d'oportunitats reals entre dones i homes.

Resposta. Es recull la sol·licitud que serà atesa una vegada s'hagi realitzat la seva publicació en el BOIB.

TERCERA. En relació amb la sol·licitud d'informe a l'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència (OBIA) cal indicar que en data 20 de maig de 2022 l'oficina informa

«D'acord amb el Decret 16/1997, de 30 de gener, pel qual es regula l'Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència (OBIA) a la Comunitat Autònoma de les Illes

Balears, us comunic el següent:

Ates el vostre ofici de data 11/05/2022 relatiu a l'assumpte de referencia, no hi ha cap proposta a fer al projecte de decret.

Ates el contingut del projecte de decret, es conforme amb els drets del menor així com els principis establerts a la Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears».

Resposta S'incorpora l'escrit de l'OBIA dins l'expedient de tramitació.

QUARTA. Propostes i suggeriments presentats pels sindicats a la Mesa sectorial de l'ensenyament de 24 de maig de 2022 i també a la Mesa de l'Ensenyament privat concertat de 25 de maig de 2022 que han arribat a la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres després de la celebració de les dues mesos.

A) Aportacions recollides a l'acta de la Mesa sectorial de l'ensenyament de 24 de maig de 2022

Primera. Sindicat UGT

Aportació 1. Al paràgraf cinquè del capítol I del preàmbul consideren que en la seva redacció «sembla establir-se una limitació a LES POSSIBILITATS de formació en funció de l'entorn socioeconòmic, precisament l'ensenyament PÚBLIC HA DE FER POSSIBLE LA MOBILITAT SOCIAL I NO ACCEPTAR LIMITACIONS D'ORIGEN.»

Resposta: Es considera l'aportació i es modifica la redacció del cinquè paràgraf del capítol I del preàmbul que queda redactat en els següents termes:

«La configuració del currículum ha de desenvolupar-se amb prou flexibilitat perquè els centres, en l'ús de la seva autonomia, puguin adaptar-se a les diferències individuals dels alumnes i al seu entorn socioeconòmic i cultural per mitjà del projecte educatiu, de manera que tots els alumnes puguin tenir les mateixes oportunitats per formar-se.»

Aportació 2. «VALORAM POSITIVAMENT LA RECUPERACIÓ DELS PROGRAMES DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR.»

Resposta: Es contempla la valoració.

Aportació 3. Als punts 2, 3 i 4 de l'article 5 exposen que «parlen d'inclusió educativa, atenció personalitzada dels alumnes i les seves necessitats...Estam d'acord amb tots aquests principis i objectius, però tenim dubtes sobre la capacitat d'execució real si no va acompanyada de mesures d'augment dels recursos humans, reducció de ràtios/hores lectives.»

Resposta: No s'admet l'aportació. No és objecte d'aquest Projecte de decret establir les condicions sociolaborals dels docents.

Aportació 4. Al punt 6 de l'article 5 «Parla de mesures per a l'escolarització equilibrada dels alumnes d'incorporació tardana (IT) entre la xarxa pública i concertada. Quines mesures concretes?».

Resposta. No s'admet l'aportació. No és objecte d'aquest Projecte de decret establir de forma concreta les mesures per a l'escolarització equilibrada dels alumnes d'incorporació tardana, atès que aquestes mesures estan recollides al Decret 64/2019 de 2 d'agost, pel qual s'estableix el Règim d'admissió d'alumnes als centres sostinguts totalment o parcialment amb fons públics de la Comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB 107, de 3 d'agost).

Aportació 5. Al punt 3 de l'article 6 consideren que la frase «[...] s'ha de dedicar un temps de l'horari lectiu de totes les matèries a la realització de projectes [...]» entenen que «Suposa una intromissió a llibertat de càtedra, imposa una metodologia i és poc clar. Entra en contradicció amb l'article 13.1.».

Resposta. No s'admet l'aportació. El redactat citat en l'aportació recull el que estableix el punt 4 de l'article 6 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Aportació 6. Al redactat del punt 5 de l'article 13, qüestionen si «Aquestes experimentacions i innovacions pedagògiques haurien de comptar amb algun tipus de certificació de la seva efectivitat. Ampliar el calendari escolar o l'horari lectiu de matèries? Anirà acompanyat d'algun tipus de justificació? El calendari escolar no hauria de ser modificable i ha de ser el mateix per a tots els centres.»

Resposta. No s'admet l'aportació en el sentit de concretar els aspectes esmentats, que no són objecte d'aquest Projecte de decret, i es manté la redacció. El redactat citat en l'aportació recull el que estableix el punt 6 de l'article 26 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els

ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Aportació 7. Pregunten per quan està prevista la publicació de l'Ordre de l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes d'ESO «així com la promoció de curs i els requisits de titulació d'aquesta etapa.»

Resposta. No s'admet l'aportació. El Projecte de decret no preveu el calendari de la normativa que se'n deriva, que seguirà el tràmit ordinari.

Aportació 8. Sol·liciten substituir a la darrera frase del punt 1 de l'article 19 el verb «procurarà» per «garantir».

Resposta. No s'admet l'aportació. No és objecte d'aquest Projecte de decret establir la dotació de recursos, que depèn d'altres disposicions normatives i, en tot cas, dels recursos disponibles.

Aportació 9. Sol·liciten afegir, al punt 1 de l'article 25 «En la mateixa mesura, la Conselleria ha de vetllar per evitar la segregació escolar (distribució equilibrada entre centres públics i/o sostinguts amb fons públics).»

Resposta. No s'admet l'aportació. Aquest punt fa referència a una intervenció del propi centre, no a una mesura que hagi de desplegar en el marc d'aquest Projecte de decret la Conselleria d'Educació i Formació Professional.

Aportació 10. Exposen que els preocupa a l'article 27 Calendari «Es contempla un mínim de 175 dies lectius, però cap màxim. L'art. 13.5, comentat abans, ja obre la porta a la modificació del calendari escolar per part dels centres».

Resposta. No s'admet l'aportació. El mínim de dies lectius que es recull a l'article 27 del Projecte de decret és el que estableix la disposició addicional quarta del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica. La possibilitat d'ampliació de l'horari escolar, efectivament, es recull al punt 5 de l'article 13, del que, en resposta a l'aportació 6, es manté la redacció, atès que recull el que estableix el punt 6 de l'article 26 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Aportació 11. Al punt 7 de l'article 28 consideren que el fet que les matèries de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura tinguin la mateixa

càrrega horària no és un criteri pedagògic i que «[...]hauria de quedar a criteri del PEC i del projecte lingüístic del centre».

Resposta. No s'admet la proposta. La distribució horària de les matèries s'estableix a l'annex IV del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica. Aquesta distribució horària, que afecta a totes les matèries de l'etapa, és el que correspon als ensenyaments mínims. Per altra banda el projecte lingüístic es regula a l'article 136 de la Llei 1/2022, d'educació de les Illes Balears.

Aportació 12. Consideren que, al punt 10 de l'article 28, el redactat «genera greuges comparatius entre matèries» i demanen «Per quins criteris unes tenen subagrupaments i d'altres no en tenen?».

Resposta. No s'admet la proposta. Al mateix redactat del punt 10 de l'article 28 es contempla que «Els directors poden establir una distribució diferent d'aquests recursos en les matèries esmentades i destinar algunes d'aquestes hores a reforç o tutories d'alumnes amb dificultats d'aprenentatge en petits grups o individualment, o a altres activitats de docència directa als alumnes, d'acord amb el que s'estableixi a la concreció curricular.»

Aportació 13. A l'apartat a) del punt 3 de l'article 30, consideren desproporcionat que el nombre màxim d'alumnes per aula sigui de 30.

Resposta. No s'admet la proposta. El nombre màxim d'alumnes per aula és el que recull el Reial decret 132/2010, de 12 de febrer, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen els ensenyaments de segon cicle de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària. És objecte d'aquest decret garantir aquest nombre per tal de poder atendre les necessitats d'escolarització amb els recursos disponibles.

Aportació 14. Adverteixen de que a la disposició addicional setena Nombres màxim d'alumnes per aula la referència a l'article que estableix el nombre màxim d'alumnes per aula «no és la correcta.

Resposta. S'admet la proposta i es modifica la disposició addicional setena de forma que queda redactada en els següents termes:

«Tenint en compte el que disposa l'apartat a) del punt 3 de l'article 30 d'aquest Decret, i d'acord amb l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, es pot autoritzar un increment de fins a un deu per cent

del nombre màxim d'alumnes per aula en els centres públics i privats concertats d'una mateixa àrea d'escolarització per atendre necessitats immediates d'escolarització dels alumnes d'integració tardana, amb la corresponent dotació dels recursos addicionals que es precisin.»

Aportació 15. Sol·liciten que, a l'annex 9 Atribució docent a les matèries optatives pròpies de la comunitat autònoma, la matèria Cooperació i serveis a la comunitat hauria de ser impartida per professors de l'especialitat de filosofia.

Resposta: No s'admet la proposta. La matèria Cooperació i serveis a la comunitat té un caràcter transversal, la qual cosa recomana que no hi hagi una atribució docent específica ni exclusiva.

Segona. Sindicat Unió Obrera Balear (UOB)

Aportació 1: Proposen modificar l'annex 3 Situacions d'aprenentatge de l'esborrany de currículum de Batxillerat. Aporten un nou guió per a l'elaboració de les situacions d'aprenentatge:

«Competències específiques associades a la situació d'aprenentatge
 Criteris d'avaluació
 Continguts d'aprenentatge
 Activitats d'ensenyament / aprenentatge
 Activitats d'avaluació
 Recursos
 Seqüenciació i organització de l'espai.
 Connexió amb altres matèries / Treball per projectes, si escau»

Resposta: No s'admet la proposta. L'estructura proposada a l'annex 3 de l'Esberrany del decret de currículum de ESO permet la suficient autonomia a cada centre perquè els equips docents puguin dissenyar les situacions d'aprenentatge de forma que permetin als docents un desplegament de les seqüències didàctiques que conformaran la seva programació d'aula.

Aportació 2. Consideren que «el disseny orientatiu proposat per l'Annex III del present Projecte de decret proposa situacions d'aprenentatge tan complexes i revolucionàries al seu plantejament, que són impossibles d'aplicar sense complir, com a mínim, aquestes condicions:
 Formació i acreditació universal de tots els professors.
 Previsió de temps suficient a l'horari setmanal dels professors per a elaborar-les.
 Calendarització prudent i progressiva de la seva introducció.

Exoneració al personal docent de plasmar per escrit cada situació d'aprenentatge a una programació d'aula.

Supressió del concepte de descriptors operatius del grau d'assoliment de les competències bàsiques en esser difusos, confusos, impossibles d'avaluar, i entrar en col·lisió amb el criteris d'avaluació.»

Resposta: No s'admeten les consideracions:

- no es pot obligar a tot els professors assistir a activats de formació.
- No és objecte d'aquest Projecte de decret regular l'horari setmanal dels professors.
- La implementació de les situacions d'aprenentatge com a model de programació, es podrà dur a terme durant tot el curs 2022-23, i, pel que fa a l'etapa del batxillerat, només al primer curs.
- Les situacions d'aprenentatge són el model de programació a partir del qual es despleguen i implementen les programacions d'aula. La programació d'aula s'ha d'entendre com les seqüències didàctiques d'aula, que poden adoptar diferents formats, per la qual cosa no presenta una estructura nova respecte del que ja es fa a dia d'avui, que són un desenvolupament de les programacions docents. És imprescindible que el docent tingui la programació d'aula per tal de garantir el procés d'ensenyament- aprenentatge.
- Els descriptors operatius de les competències bàsiques tenen caràcter de normativa bàsica recollida al Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

B) Aportacions recollides a l'acta de la mesa de l'Ensenyament privat concertat de 25 de maig de 2022

Aportacions úniques de l'Escola Catòlica Illes Balears (ECIB)

Aportació 1. Proposen afegir, al final del paràgraf del punt 6 de l'article 5 «[...] als quals proveirà dels recursos necessaris per a la seva atenció en condicions d'equitat»

Resposta. No s'admet la proposta. No és objecte d'aquest Projecte de decret establir les condicions de la provisió de recursos materials i personals per als centres educatius.

Aportació 2. Proposen al punt 3 de l'article 9 eliminar la frase «En qualsevol cas, s'ha de fomentar la presència equilibrada de tots dos sexes en els diferents itineraris.»

Resposta: No s'admet la proposta. Aquest punt recull el que estableix el punt 5 de l'article 9 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Aportació 3. Proposen modificar el final del punt 3 de l'article 12 de forma que tingui la següent redacció «[...]», "d'acord amb els orientacions contingudes a l'annex3.»

Resposta. No s'admet l'al·legació. D'acord amb el que estableix el punt de l'article 15 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica, per tal que les situacions d'aprenentatge permetin la valoració objectiva de tots els alumnes és necessari que tinguin una estructura bàsica comuna. Aquesta estructura permet la suficient autonomia a cada centre perquè els equips docents puguin dissenyar les situacions d'aprenentatge de forma que permetin als docents un desplegament de les seqüències didàctiques que conformaran la seva programació d'aula.

Aportació 4. Proposen, al punt 4 de l'article 14 i al punt 5 del mateix article incloure en la seva redacció «[...] segons prevegi la normativa vigent.».

Resposta: S'admet parcialment la proposta i per tal de poder fer referència a la normativa vigent en relació al projecte educatiu del centre, es redacta tot l'article 14 en el següents termes:

«Article 14. Projecte educatiu de centre

El Projecte Educatiu de Centre (PEC) és el document on es recull l'autonomia del centre i s'ha de redactar d'acord amb els articles 120, 121, 122 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears. El PEC ha d'incloure, entre altres, el projecte lingüístic, que es regula a l'article 136 de la mateixa Llei 1/2022.»

Aportació 5. Proposen, a la primera frase del punt 2 de l'article 15, afegir «[...] acordada als centres públics [...]».

Resposta: No s'admet la proposta. La disposició addicional dissetena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 maig, d'educació, estableix que el claustre de professors dels centres privats concertats té funcions anàlogues a les previstes a l'article 129, de competències del claustre. Per tant, l'aprovació de la concreció del currículum del centre, que apareix recollida al punt 2 de l'article 15 del Projecte de decret, és competència del claustre de professors, tant per a centres públics com per a centres privats sostinguts amb fons públics.

Aportació 6. Proposen que, a l'apartat e) del punt 2 de l'article 15 es redacti en plural «Propostes pedagògiques».

Resposta. No s'admet la proposta atès que el punt 2 de l'article 15 fa referència a la proposta pedagògica del centre que inclou les propostes pedagògiques de cada nivell o cicle, tal com es defineix al punt g) de l'article 2.

Aportació 7. Proposen modificar el final del punt 1 de l'article 16 de forma que tingui la següent redacció «[...] d'acord amb les orientacions contingudes a l'annex 3.»

Resposta. No s'admet l'al·legació. D'acord amb el que estableix el punt de l'article 15 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica, per tal que les situacions d'aprenentatge permetin la valoració objectiva de tots els alumnes és necessari que tinguin una estructura bàsica comuna. Aquesta estructura permet la suficient autonomia a cada centre perquè els equips docents puguin dissenyar les situacions d'aprenentatge de forma que permetin als docents un desplegament de les seqüències didàctiques que conformaran la seva programació d'aula.

Aportació 8. Proposen, al punt 3 de l'article 18, afegir a la redacció la referència al titular del centre en el cas de centres concertats.

Resposta. S'admet la proposta i el punt 3 de l'article 18 queda redactat en els següents termes:

«Cada grup d'alumnes ha de tenir, com a mínim, un professor com a tutor. La funció tutorial implica dur a terme les mesures relatives a l'orientació i l'acció tutorial. El director del centre o, en el cas de centres privats concertats o no concertats, el seu titular ha de designar la persona responsable de la tutoria entre els professors que imparteixin docència a tot el grup d'alumnes, preferentment entre els que imparteixin un major nombre d'hores de docència al grup.»

Aportació 9. A la darrera frase del punt 6 de l'article 18 proposen afegir «[...] als centres públics [...]» després de «Amb aquesta finalitat».

Resposta. S'admet parcialment la proposta i el punt 6 de l'article 18 queda redactat en els següents termes:

«Els equips docents han de col·laborar per prevenir els problemes d'aprenentatge i de convivència que puguin presentar-se i han de compartir tota la informació que sigui necessària per treballar de manera coordinada en el compliment de les seves funcions. Amb aquesta finalitat, s'han de planificar, dins el període de permanència dels professors al centre, horaris específics per a les reunions de coordinació, sense perjudici de l'autonomia organitzativa dels centres privats, concertats i no concertats.»

Aportació 10. Al punt 1 de l'article 19, proposen substituir «procurarà ajustar» per «reduirà».

Resposta. No s'admet la proposta. L'ajustament de ràtios es pot fer segons els recursos disponibles. No és objecte d'aquest Projecte de decret regular la seva disponibilitat. El futur no té caràcter d'obligació en català i per això es fan servir les perífrasis d'obligació.

Aportació 11. Proposen afegir un punt 5 a l'article 19 amb el següent redactat: «"La Conselleria d'Educació i Formació Professional dotarà els centres del personal i recursos necessaris per a l'atenció de l'alumnat NESE».

Resposta. No s'admet la proposta. El que fa referència als recursos s'estableix a l'article 30 d'aquest Projecte de decret.

Aportació 12. Proposen afegir un punt 6 a l'article 19 amb el següent redactat: «La identificació de les necessitats de l'alumnat NESE es realitzarà amb la màxima celeritat i de forma primerenca, amb la participació dels professionals que correspongui i amb la de les famílies en els termes previstos a la normativa vigent.»

Resposta. S'admet parcialment la proposta i el punt 4 de l'article 19 s'afegeix el següent redactat:

«Així mateix, els centres han de facilitar la coordinació de tots els sectors que intervenen en l'atenció d'aquests alumnes. En aquest procés seran preceptivament oïts i informats les mares, pares o tutors legals dels alumnes. La Conselleria d'Educació i Formació Professional ha de regular els procediments que permetin resoldre les discrepàncies que puguin sorgir, sempre tenint en compte l'interès

superior del menor i la voluntat de les famílies que mostren la seva preferència per un règim més inclusiu.»

Aportació 13. Proposen, al punt 2 de l'article 20, afegir després de «[...] establir les condicions [...]» «[...] i dotar als centres dels recursos de suport [...]».

Resposta. No s'admet la proposta. No és objecte d'aquest Projecte de decret establir quines han de ser les condicions per a la dotació de recursos de suport per als centres.

Aportació 14. Proposen, afegir al punt 2 de l'article 21, «per a la qual cosa l'administració garantirà la dotació dels recursos necessaris per a la seva atenció durant tota l'etapa.»

Resposta. No s'admet la proposta. No és objecte d'aquest Projecte de decret garantir la dotació de recursos de suport per als centres.

Aportació 15. Proposen, al punt 1 de l'article 28, afegir a l'inici «Als centres públics [...]».

Resposta: No s'admet la proposta. La disposició addicional dissetena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 maig, d'educació, estableix que el claustre de professors dels centres privats concertats té funcions anàlogues a les previstes a l'article 129, de competències del claustre. Per tant, l'aprovació dels aspectes educatius de la programació general anual, que apareix recollida a l'apartat b) de l'article 129 de la mateixa Llei Orgànica, és competència del claustre de professors, tant per a centres públics com per a centres privats sostinguts amb fons públics.

Aportació 16. Proposen millorar el redactat del punt 3 de l'article 28, sense canviar el sentit del redactat.

Resposta: S'admet la proposta. El redactat del punt 3 de l'article 28 queda redactat de la següent manera:

«3. L'annex 7 d'aquest decret fixa l'horari escolar per a les diferents matèries d'ESO. Serà d'aplicació l'horari previst a l'annex 8 en aquells nivells on la concreció curricular del centre estableixi la integració de les matèries en àmbits, segons el que preveu l'article 8.4 d'aquest Decret.»

Aportació 17. Proposen al punt 10 de l'article 28 afegir a la darrera frase «Els directors o titulars poden establir...»

Resposta: S'admet la proposta i la darrera frase del punt 10 de l'article 28 queda redactada en els següents termes:

«El director del centre o, en el cas de centres privats concertats o no concertats, el seu titular pot establir una distribució diferent d'aquests recursos en les matèries esmentades i destinar algunes d'aquestes hores a reforç o tutories d'alumnes amb dificultats d'aprenentatge en petits grups o individualment, o a altres activitats de docència directa als alumnes, d'acord amb el que s'estableixi a la concreció curricular.»

Aportació 18 i aportació 19: Proposen modificar en el títol i en el redactat de l'article 31 la paraula «màxim» per «mínim»

Resposta: S'admet parcialment la proposta i per tal de clarificar el sentit de l'article 31, aquest queda redactat en els següents termes:

«Article 31. Nombre de grups classe.

Els centres educatius sostinguts amb fons públics, segons el nombre de grups assignats per la Conselleria d'Educació i Formació Professional a cada curs de l'etapa i per a cada curs escolar, rebran els recursos humans necessaris per oferir, com a mínim, el nombre de grups classe de les assignatures que tinguin caràcter optatiu segons els articles 8 i 9 d'aquest Decret i no sigui religió, que s'estableix a l'annex 6.

Aportació 20: Proposen al punt 3 de l'article 32 afegir «o la norma que el substitueix» després del Reial decret 860/2010 atès que està prevista una modificació d'aquest Reial decret.

Resposta: No s'admet la proposta. El Projecte de decret recull la normativa vigent en el moment de la seva redacció.

Aportació 21: Proposen que, a l'annex 9, l'atribució docent de la matèria de Taller de consum responsable sigui per a qualsevol especialitat.

Resposta: No s'accepta la proposta. La matèria Taller de consum responsable té una orientació, dins de la transversalitat, en l'educació financera i de consum que requereix que la imparteixi un professor de l'especialitat d'economia.

Aportació 22: Proposen al punt 4 de la disposició addicional quarta, afegir a la penúltima frase després de «[...] coneixement del fet religiós [...]» l'adjectiu «[...] aconfessional [...]».

Resposta. No s'admet la proposta. La confessionalitat no està contemplada ni en la matèria religió (així com estableix el propi currículum d'aquesta matèria «lejos de una finalidad catequética o de adoctrinamiento, la enseñanza de la religión católica ilustra a los estudiantes sobre la identidad del cristianismo y la vida cristiana [...]»), per la qual cosa tampoc és necessari recollir aquesta especificitat en l'observació que es fa en aquest punt de que l'atenció educativa supervisada no contempli el fet religiós.

Aportació 23. Proposen millorar la redacció del punt 1 de la disposició addicional cinquena per «per aclarir si l'adquisició de la terminologia es refereix a que s'assoleixi de la llengua estrangera i una oficial o de la llengua estrangera i les dues oficials.»

Resposta. S'admet la proposta i la redacció de la darrera frase del punt 1 de la disposició addicional cinquena queda redactada en els següents termes:

«En aquest cas, procuraran que al llarg de l'etapa els alumnes adquireixin la terminologia pròpia de les matèries en la llengua oficial d'ensenyament prevista al projecte lingüístic de centre.»

Aportació 24. Proposen substituir al punt 4 Destinataris de l'annex 4 «[...] acadèmicament com psicopedagògica [...]» per «[...] acadèmica com psicopedagògicament [...]».

Resposta. No s'admet la proposta. En la llengua catalana la redacció proposada és una incorrecció gramatical.

Aportació 25. Proposen substituir la redacció del punt 1 Elaboració del programa de l'annex 4 per la següent «El programa l'elaboraran, preferentment, els professors que l'imparteixen, coordinats pel cap d'estudis o la persona que determini la titularitat dels centres privats. El programa formarà part de la concreció curricular com a mesura específica d'atenció a la diversitat, prèvia la seva aprovació, als centres públics, pel seu claustre.»

Resposta: S'admet parcialment la proposta. El redactat actual determina correctament les responsabilitats dels professionals que intervenen en l'elaboració del programa, i, pel que fa al paper del claustre en l'aprovació dels aspectes pedagògics, la disposició addicional dissetena de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 maig, d'educació, estableix que el claustre de professors dels centres privats concertats té funcions anàlogues a les previstes a l'article 129, de competències

del claustre. El punt 1 Elaboració del programa queda redactat en els següents termes:

«1. Han d'elaborar el programa els professors d'àmbit de l'equip d'orientació i de suport a l'aprenentatge en col·laboració amb els professors que intervenen en el programa, coordinats pel cap d'estudis o, en el cas de centres privats concertats o no concertats, la persona que designi el seu titular. Una vegada el claustre de professors l'hagi aprovat, el programa ha de passar a formar part de la concreció curricular com a mesura específica d'atenció a la diversitat.»

Aportació 26. Proposen, al punt 1 del Procediment per incorporar alumnes al programa de l'annex 4 afegir, després de «[...] cap d'estudis [...]» «[...] o la persona que estableix el titular del centre [...]».

Resposta. S'admet la proposta, i el punt 1 del Procediment per incorporar alumnes al programa de l'annex 4 queda redactat en els següents termes:

«1. Durant la segona meitat del curs, l'equip docent, coordinat pel tutor, ha de decidir els alumnes que poden ser proposats per a un PDC i n'ha d'emetre un informe, que ha de signar el tutor i ha d'adreçar al cap d'estudis o, en el cas de centres privats concertats, la persona que designi el seu titular. En aquest informe s'hi han d'indicar els motius pels quals es considera que aquesta mesura és més adequada que les previstes amb caràcter general de promoció o, si escau, de repetició. També s'hi ha d'indicar el nivell d'adquisició de les competències clau, així com els suggeriments que es considerin oportuns per millorar l'aplicació del programa.»

Aportació 27. Proposen, al punt 4 del Procediment per incorporar alumnes al programa de l'annex 4 afegir al començament de la primera frase «Als centres públics [...]» i afegir al final del punt «L'òrgan competent dels centres privats serà el responsable de fer la proposta definitiva».

Resposta: S'admet parcialment la proposta i el punt 4 del Procediment per incorporar alumnes al programa de l'annex 4 queda redactat en els següents termes:

«4. El cap d'estudis o, en el cas de centres privats concertats o no concertats, la persona que designi el seu titular ha de convocar una reunió amb l'assistència de tots els tutors implicats i de l'orientador del centre, de la qual n'ha de sortir la proposta definitiva dels alumnes per a la seva incorporació al programa.»

Aportació 28 (repetició de l'aportació 21): Proposen que, a l'annex 9, l'atribució docent de la matèria de Taller de consum responsable sigui per a qualsevol especialitat.

Resposta: No s'accepta la proposta. La matèria Taller de consum responsable té una orientació, dins de la transversalitat, en l'educació financera i de consum que requereix que la imparteixi un professor de l'especialitat d'economia.

CINQUENA. En relació amb la sol·licitud d'informe al Consell de l'Educació i la Formació Permanents de Persones Adultes de les Illes Balears, cal indicar que en data 27 de maig de 2022 , informa el següent:

«El Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears no ha de regular l'educació secundària obligatòria per a persones adultes. Aquests estudis s'han de regir per un decret independent que la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments Artístics Superiors està tramitant amb l'objectiu d'adaptar-los a la nova normativa estatal».

Resposta S'incorpora l'escrit del Consell de l'Educació i la Formació Permanents de Persones Adultes de les Illes Balears, dins l'expedient de tramitació.

SISENA Aportacions del Consell Econòmic i Social (CES)

Observacions particulars

Primera En el preàmbul del Projecte de decret s'hauria de fer referència a l'article 149.1.30 de la Constitució Espanyola, segons el qual, l'Estat ostenta les competències exclusives de legislació bàsica per al desenvolupament de l'article 27 de la Constitució, i de l'altra, creiem que també s'hauria de fer constar la consulta feta a aquest Consell.

Resposta. No s'accepta aquest suggeriment, atès que d'igual forma s'haurien de reflectir en el preàmbul totes les altres consultes sol·licitades als diferents òrgans de l'administració. Per altra banda també es troba suficient la referència que es realitza en el preàmbul, a l'estatut d'autonomia de les Illes Balears i a la recent Llei 1/2022 de 8 de març d'educació sense trobar a faltar la menció a la Constitució espanyola.

Segona. L'article 3.2 del projecte normatiu preveu que l'educació secundària obligatòria compren quatre cursos acadèmics, que es cursen ordinàriament entre els dotze i els setze anys d'edat, tot i que, els alumnes tenen dret a romandre-hi escolaritzats en regim ordinari fins als divuit anys, complerts l'any d'acabament

del curs. No obstant l'anterior, el Reial decret 217/2022 preveu una sèrie de supòsits en els quals es pot perllongar un any més aquesta permanència en el centre, concretament, quan l'equip docent consideri que aquesta mesura afavoreix l'adquisició de competències clau establertes per aquesta etapa educativa (article 16.7) i en el cas d'alumnes amb necessitats educatives especials, sempre que això afavoreixi l'adquisició de les competències establertes i l'assoliment dels objectius de l'etapa (article 20,4), per tant, es recomana completar aquest article amb una remissió a les excepcions mencionades.

Resposta. No s'admet la recomanació. El punt 2 de l'article 3 estableix la durada de l'etapa i la permanència a un mateix curs en termes generals. Les excepcions que es preveuen al Reial decret 217/2022 han de desplegar-se a l'ordre d'avaluació de l'ESO, així com es preveu a l'article 17 del projecte de Decret.

Tercera. Respecte als principis generals recollits a l'article 5, entenem que també s'hauria de fer una menció expressa als principis d'obligatorietat i gratuïtat d'aquests tipus d'ensenyaments. Seguidament, quan a l'apartat segon es fa referència a la necessitat de "posar èmfasi en garantir la inclusió educativa", es recomana substituir-ho per *s'ha d'assegurar la inclusió educativa*.

Resposta. No s'admet la recomanació. Al preàmbul del projecte de Decret es fa referència a la normativa educativa de rang superior que estableix aquests principis d'obligatorietat i gratuïtat de l'etapa, en tant que forma part de la formació bàsica. Quant a la recomanació de substituir «garantir la inclusió educativa» per «assegurar la inclusió educativa» no és possible en una norma d'aquestes característiques assegurar aquesta intervenció, només establir les condicions perquè es pugui dur a terme.

Quarta. Quan a l'article 6.6 del projecte estableix que per contribuir al manteniment de la identitat pròpia, s'ha de fomentar l'ús de la llengua catalana, seria recomanable substituir-ho per *per contribuir al manteniment de la identitat pròpia, s'ha de fomentar i fer l'ús de la llengua catalana*.

Resposta. S'admet parcialment la recomanació i es modifica el punt 6 de l'article 6 que queda redactat en els següents termes:

«6. S'ha d'afavorir la difusió de la cultura i el coneixement de les tradicions pròpies de les Illes Balears, que, juntament amb la llengua catalana, contribueixen a configurar la identitat pròpia de les Illes Balears.»

Cinquena. L'article 7 (lletra j) del projecte preveu com a un dels objectius de

l'educació secundària obligatòria "conèixer, valorar i respectar els aspectes bàsics de la cultura i la història de les Illes Balears, mitjançant l'ús de la llengua catalana, així com el patrimoni artístic i cultural propi", el contingut del qual és molt semblant a la finalitat prevista a l'article 4 (lletra b), que estableix com a una de les finalitats d'aquests estudis "conèixer i valorar el patrimoni lingüístic, històric, artístic, cultural i ambiental de les Illes Balears, com a referents per entendre les realitats del món contemporani i participar de manera solidària en el desenvolupament i millora del seu entorn social", per la qual cosa, i als efectes d'evitar reiteracions innecessàries, proposam suprimir del text una de les dues previsions.

Resposta. No s'admet la proposta. L'article 4 fa referència a les finalitats de l'etapa. En canvi, l'article 4 recull els objectius que han de desenvolupar els alumnes durant l'etapa. Són aspectes complementaris.

Sisena. Entenem que el mínim de 10 alumnes prevista a l'article 9.5 per deixar d'impartir una assignatura resulta excessiu, i no s'ajusta a la realitat de molts de centres educatius allunyats dels nuclis de població importants, per la qual cosa, es proposa reduir aquest límit a 6 alumnes.

Resposta. No s'admet la proposta. El redactat actual estableix que «es pot deixar d'impartir», no que no es pugui impartir si el centre té els recursos suficients per impartir-la.

Setena Pel que fa a l'article 11.1.g), es proposa substituir el terme competència emprenedora per *competència emprenedora i d'iniciativa personal*. En aplicació d'aquesta esmena, aquesta substitució seria extensible a qualsevol denominació d'aquesta competència que aparegués al llarg del projecte de decret.

Resposta. No s'admet la proposta. La denominació de les competències clau ve establerta al Reial Decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Vuitena. Respecte a la previsió recollida a l'article 17 relativa al mandat dirigit a la Conselleria d'Educació i Formació Professional de regular mitjançant una Ordre, l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes d'ESO així com la promoció de curs i els requisits de titulació d'aquesta etapa, creiem que el seu contingut és més propi d'una disposició addicional que no d'un article de la norma.

Resposta. No s'admet la proposta, atès que no té rellevància per al posterior desplegament de l'Ordre d'avaluació.

Novena. Respecte a l'article 18.3 relatiu a la tutoria i orientació, es suggereix eliminar l'expressió *preferentment*.

Resposta. No s'admet el suggeriment, ja que es considera necessari mantenir aquesta preferència.

Desena. Quant a les ràtios que fa referència l'article 19.3, entenem que als efectes de reforçar la inclusió, s'hauria de substituir l'expressió *procurarà ajustar* per *ajustarà*.

Resposta. No s'admet la proposta. L'ajustament de ràtios es pot fer segons els recursos disponibles. No és objecte d'aquest Decret regular la seva disponibilitat. El futur no té caràcter d'obligació en català i per això fem servir les perífrasis d'obligació.

Onzena. Es recomana substituir a l'article 29.1 l'expressió *ha de fomentar* per *assegurarà*.

Resposta. No s'admet l'al·legació, atès que l'objecte de la normativa és la de crear les condicions per afavorir elaboració de materials curriculars.

Dotzena. Pel que fa al nombre màxim d'alumnes per aula que preveu l'article 30.3.a), consideram que per aconseguir una major educació de qualitat, es necessari reduir aquest nombre a 25.

Resposta. No s'admet la consideració. El nombre màxim d'alumnes per aula és el que recull el Reial Decret 132/2010, de 12 de febrer, pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres que imparteixen els ensenyaments de segon cicle de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària. És objecte d'aquest Decret garantir aquest nombre per tal de poder atendre les necessitats d'escolarització amb els recursos disponibles.

Tretzena. Quant al contingut de la disposició addicional primera relativa a les formes de gènere gramatical, consideram que s'hauria de revisar el text la norma perquè no s'utilitzi un llenguatge discriminatori per raó de gènere, i que s'utilitzi un llenguatge inclusiu on es nomeni amb masculí i femení.

Resposta. No s'accepta la consideració. En relació amb el llenguatge i l'ús de genèrics ens remetem a allò indicat en la Declaració sobre el gènere de 26 de juny de 2009, ratificat el 16 d'abril de 2018, del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB, atès que la UIB és, d'acord amb l'article 35 de

l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la institució oficial consultiva competent per a tot el que es referix a la llengua catalana.

Catorzena. Respecte al contingut de la disposició addicionat quarta relativa als ensenyaments de religió, aquest Consell considera que l'estudi de les religions no hauria de ser objecte d'estudi a les aules, tot i que, malauradament, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix que l'obligació dels centres es d'oferir-la. Es proposa l'eliminació d'aquesta disposició, atès que entenem que la religió ha de pertànyer exclusivament a l'àmbit privat.

Resposta. No s'admet la proposta. La regulació sobre ensenyament de la religió forma part del Reial Decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

SETENA. Altres aspectes sobre la tramitació, que modifiquen la redacció del Projecte de decret del currículum d'educació secundària obligatòria

A) Al·legacions fora de termini

El vice- president de l' **Associació filosòfica de les Illes Balears (AFIB)**, la **Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut del govern de les Illes Balears i del Sr. [redacted] director de l'IES Albuhaira de Muro**, van realitzar al·legacions i /o suggeriments fora del termini per a presentar-les. S'ha considerat oportú incorporar-les i respondre a les mateixes, atès que s'estaven esperant les aportacions de les meses sectorials d'educació pública i privada concertada celebrades els dies 24 i 25 de maig respectivament.

Primera. [redacted] **com a vice- president de l'Associació filosòfica de les Illes Balears (AFIB).**

Aportació única. Sol·licita, a l'annex 2 del Projecte de decret, la modificació de l'apartat dels sabers bàsics de la matèria Introducció a la filosofia per afegir un major ordre i consistència als mateixos i garantir més plenament la igualtat de gènere entre autores i autors representatius del pensament filosòfic.

Resposta. S'admet l'aportació i, a l'annex 2 del projecte de Decret, es modifica l'apartat de sabers bàsics de la matèria Introducció a la filosofia, que queda redactat en els següents termes:

«

A. El saber filosòfic:

- Filosofar:

Pitàgores i Teano: el terme «filosofia» i les olímpíades.

Hipàtia d'Alexandria: "Defensa el teu dret a pensar, perquè fins i tot pensar de manera errònia és millor que no pensar."

Kant: "Aude Sapere!" (Atreveix-te a pensar).

Marina Garcés: "La filosofia no és un abric, és la pell; no és un vestit, és la carn; no és un paper, és una forma de vida."

- Antropologia:

Diotima de Mantinea: "L'amor és filòsof."

Sòcrates: "Coneix-te a tu mateix."

Agustí d'Hipona: "Estima i fes el que vulguis."

Simone Weil: "Allò que degrada a la intel·ligència, degrada tot l'ésser humà."

Victoria Camps: "Les emocions mostren la vulnerabilitat essencial de l'ésser humà."

B. L'ús teòric de la raó

- Realitat:

Heràclit d'Efes: "No ens podem banyar dues vegades al mateix riu."

Parmènides d'Elea: "És necessari dir i pensar que el ser és, i el no-ser no és."

Plató i el mite de la caverna.

Anselm de Canterbury: "Crec per entendre, entenc per creure."

Karl Marx: "La religió és l'opi del poble."

- Coneixement:

Ramon Llull i l'arbre de la ciència.

Hildegard von Bingen: "No podem viure en un món que és interpretat per nosaltres per altres persones."

Thomas Kuhn: "Les crisis del nostre temps són l'impuls necessari per a la revolució en marxa."

Martha Nussbaum: "El coneixement no és garantia de bon comportament, però la ignorància és una garantia virtual de mal comportament."

Zygmunt Bauman: "En l'era de la informació, la invisibilitat és equivalent a la mort."

- Llenguatge:

Ludwig Wittgenstein: "Els límits del meu llenguatge són els límits del meu món."

Ramon Llull: "Si no ens entenem per llenguatge, entenguem-nos per amor."

Celia Amorós: "És sabut que qui té el poder dóna nom a les coses (i a les persones)"

C. L'ús pràctic de la raó

- Ètica:

Epicur de Samos: "El plaer és el principi i la fi de la vida feliç".

Hipàrquia de Maronea i la vida dels cans.

Aristòtil: "Sense amistat no podem ser feliços."

Cristina II de Suècia: "Cal gaudir o patir el present, oblidar el passat i resignar-se davant del futur."

Immanuel Kant: "Actua de tal manera que tractis la humanitat, tant en la teva persona com en la de qualsevol altre, sempre com a fi i mai com a mitjà."

Adela Cortina: "Renunciar als valors morals mínims seria com renunciar a la pròpia Humanitat."

- Política:

Aspàsia de Milet: "La democràcia és la igualtat de tot ciutadà."

Hobbes: "L'home és el llop de l'home."

Isabel de Bohemia: "Estem en l'edat correcta per fer coses incorrectes de forma correcta."

Simone Weil: "L'home fa a les dones el que fa al planeta."

Hannah Arendt: "Sota la tirania és més fàcil actuar que pensar."

El panòptic de Foucault i el control social.

Amelia Valcárcel: "Si la vida que et dissenyen no és habitable, canvia-la."

Jürgen Habermas: "Empegueix-te de morir fins que no hakis aconseguit una victòria per a la humanitat."

Marina Garcés: Aprendre a viure en comú.

Joan Mascaró: "És una veritat gran, universal que l'home gran s'arrela dins el seu idioma i cultura i poble, i s'enfila dins els valors universals i, fins i tot, dins l'infinít".

- Feminisme:

Judith Butler: "Sigui quina sigui la llibertat per la qual lluitem, ha de ser una llibertat basada en la igualtat."

Silvia Federici: La resistència de les bruixes.

Olympe de Gouges: "Digues-me qui t'ha donat el sobirà poder d'oprimir el meu sexe."

Mary Wollstonecraft: "No desitjo que les dones tinguin poder sobre els homes, sinó sobre elles mateixes."

Simon de Beauvoir: "No es neix dona, s'arriba a ser-ho."

Angela Davis: "Les eines de l'amo no serveixen per desmuntar la casa de l'amo."

- Estètica:

Friedrich Nietzsche: "Sense la música, la vida seria un error."

Hans-Georg Gadamer: "L'obra d'art és un creixement en el ser."

María Zambrano: "Filosòfica és la pregunta, i poètica la troballa."»

Segona. Direcció General de Salut Pública i Participació de la Conselleria de Salut del govern de les Illes Balears

Aportació 1. Suggereixen, a l'article 7 del Projecte de Decret incloure l'objectiu «Adquirir els coneixements, les aptituds i habilitats per viure la sexualitat amb plaer i satisfacció, de forma segura i responsable; establint relacions gratificants, igualitàries i no discriminatòries».

Resposta. No s'accepta l'aportació. S'han respectat els objectius per a l'etapa inclosos en el Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica, i es considera que aquests objectius proposats ja es troben inclosos en l'objectiu k) de l'article 7 i que s'ha de desenvolupar de forma transversal en les competències específiques de totes les matèries. A més, en aquesta etapa aquest objectiu es desenvolupa de forma explícita a la matèria optativa d'Igualtat de gènere.

Aportació 2. Sol·liciten «Incloure en el perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic: «Desenvolupar aptituds per viure una sexualitat plaent, saludable, responsable i igualitària».

Resposta. No s'admet l'aportació. L'annex 1 del projecte de Decret recull el que estableix l'annex 1 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Aportació 3. Sol·liciten afegir als descriptors de la competència clau personal, social i d'aprendre a aprendre de a l'annex 1 del Projecte de decret els següents:

EN COMPLETAR L'EDUCACIÓ PRIMÀRIA SECUNDÀRIA L'ALUMNE...	EN COMPLETAR L'ENSENYAMENT BÀSIC L'ALUMNE...
CPSAA ? Comprèn que les emocions poden ser agradables o desagradables i que sempre donen informació sobre el que està succeint en la vida. S'accepta de forma ajustada i positiva, comprèn el conceptes de autoimatge i autoestima. Sap com es conforma l'autoestima i la forma de tenir-ne cura.	CPSAA? .Identifica les emocions bàsiques i coneix que les emocions tenen dues cares. Reconeix les emocions que l'han d'alertar i demostra que sap demanar ajuda. Reconeix què tenir cura de si mateix, de la seva integritat física i emocional i dels seus interessos, és una forma d'estimar-se.
CPSAA? Reconeix que l'expressió de la sexualitat és diversa i que abasta els aspectes físics i fisiològics, cognitius, emocionals i socials. Defineix correctament els conceptes de sexe, gènere, identitat sexual i orientació sexual i sap explicar-ne les diferències. Entén la diversitat sexual com un fet natural i la respecta.	CPSAA? És conscient que els éssers humans són sexuats per naturalesa i que l'expressió de la sexualitat és diversa. Identifica i els diferents aspectes relacionats amb la diversitat sexual i compren el significat de cada un d'ells: sexe, gènere, identitat sexual i orientació sexual.
CPSAA? Comprèn i posa en pràctica els principis ètics de les relacions. Entén la família com una estructura social en la qual els membres cooperen i es donen afecte, cura i protecció.	CPSAA? És conscient del què significa la paraula intimitat i de què la intimitat és un dret de totes les persones. Compren la diferència entre comportar-se amb educació i manifestar afecte. Demostra naturalitat enfront de la diversitat de formes familiars.

Resposta. No s'admet la sol·licitud. L'annex 1 del Projecte de decret recull el que estableix l'annex 1 del Reial decret 217/2022, de 29 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació secundària obligatòria, que té el caràcter de normativa bàsica.

Aportació 4. Sol·liciten la modificació del saber bàsic «L'educació afectiva i sexual» del bloc A. Autoconeixement i autonomia moral dels sabers bàsics de la matèria Educació en valors cívics i ètics de l'annex 2 del projecte de Decret per «L'educació sexual integral».

Resposta. S'admet la sol·licitud a i el saber bàsic «L'educació afectiva i sexual» del bloc A. Autoconeixement i autonomia moral dels sabers bàsics de la matèria Educació en valors cívics i ètics de l'annex 2 del projecte de Decret es modifica per «L'educació sexual integral».

Aportació 5. Proposen, a la introducció de la matèria Igualtat de gènere de l'annex 2 del Projecte de decret afegir en el segon paràgraf després de «[...] revaloritzin els afectes [...]» «la cura», en el cinquè paràgraf després de «[...] sexe, gènere [...]» «identitat i orientació sexual», en el setè paràgraf després de «[...] l'autoconeixement, l'autoacceptació [...]» «[...] i els principis ètics de les relacions», i modificar el segon paràgraf del text justificatiu de la competència 4 en el següents termes: «Amb aquesta competència es pretén acompanyar el nostres alumnes a reconèixer els canvis del cos, conèixer les diferents identitats i orientacions sexuals existents i a respectar-les, saber identificar emocions i sentiments, comprendre la importància de l'assertivitat i l'autoestima, conèixer les diferents pràctiques i afectes sexuals, així com tenir relacions afectives basades en la responsabilitat, el desig, el plaer compartit i el bon tracte.»

Resposta. S'admeten les propostes i es modifiquen els paràgrafs indicats a l'aportació en els següents termes:

a) Segon paràgraf de la introducció de la matèria:

«A més a més, un dels seus principis és la prevenció de conductes violentes en tots els nivells, especialment de la violència masclista, i el desenvolupament d'un model de relacions afectivosexuals no patriarcals i jerarquizades, a favor d'unes altres en què es revaloritzin els afectes, la cura, el plaer mutu i compartit, i altres sexualitats no heteronormatives.»

b) Cinquè paràgraf de la introducció de la matèria:

«Pel que fa als saber bàsics, s'ha de recalcar la importància de conèixer, identificar i reflexionar sobre conceptes claus com sexe, gènere, estereotips, sexisme, identitat i orientació sexual, entre altres. A partir d'aquí, saber identificar els diferents tipus de violències cap a les dones i cap al col·lectiu LGTBIQ+ al llarg de la història i en l'actualitat.»

c) Setè paràgraf de la introducció:

«Quant a l'educació sexual integral, és imprescindible treballar l'autoestima, l'autoconeixement, l'autoacceptació i els principis ètics de les relacions per tal de poder dur a terme relacions sanes, igualitàries i respectuoses.»

d) Segon paràgraf del text justificatiu de la competència 4:

«Amb aquesta competència es pretén acompanyar el nostres alumnes a reconèixer els canvis del cos, conèixer les diferents identitats i orientacions sexuals existents i a respectar-les, saber identificar emocions i sentiments, comprendre la importància de l'assertivitat i l'autoestima, conèixer les diferents pràctiques i afectes sexuals, així com tenir relacions afectives basades en la responsabilitat, el desig, el plaer compartit i el bon tracte.»

Tercera . **director de l'IES Albuhaira de Muro.**

Aportació única. Demana l'aclariment sobre la numeració dels criteris d'avaluació de la competència específica 10 de la matèria Matemàtiques de l'annex 2 del Projecte decret.

Resposta. S'adverteix l'errada en la numeració dels criteris d'avaluació de la competència específica 10 de la matèria Matemàtiques de l'annex 2 del Projecte decret i es modifica la numeració a 10.1 i 10.2.

B) Millora de la redacció del Preàmbul

Per tal de millorar la redacció del preàmbul del Projecte de decret, una vegada publicada la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, es considera convenient fer referència als aspectes relacionats amb el currículum que s'hi fan constar. De tal manera que s'afegeix un nou paràgraf, a la part final del punt I del preàmbul del de decret amb aquesta redacció.

«La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears estableix al Capítol III del Títol I, l'estructura i objectius de l'educació secundària obligatòria, i a l'article 123 s'estableix que el currículum de cada etapa comprèn les capacitats i les competències pròpies de cada un dels ensenyaments, així com les àrees, les assignatures, les matèries o els mòduls, que podran incloure objectius, continguts, els mètodes pedagògics i alternatius i els criteris d'avaluació que han de ser diversos en funció de les necessitats específiques de suport educatiu».

C) Millora de la redacció de l'articulat

1. A partir d'una al·legació que ha estat admesa al punt 6 de l'article 6 del Projecte de decret de batxillerat, es considera necessari fer una modificació en el punt 6 de l'article 6 del Projecte de decret del currículum d'ESO. Per aquest motiu, es modifica el redactat, per coherència amb el que s'ha modificat en el Projecte de decret del currículum del batxillerat. La nova redacció és la següent:

«6. S'ha d'afavorir la difusió de la cultura i el coneixement de les tradicions pròpies de les Illes Balears, que, juntament amb la llengua catalana, contribueixen a configurar la identitat pròpia de les Illes Balears».

2. A la primera frase del punt 2 de l'article 15 es modifica la paraula «acordada» per «aprovada», també en coherència amb la mateixa expressió que apareix modificada al Projecte de decret de batxillerat.

3. A l'article 18 Tutoria i orientació del Projecte de decret de currículum d'ESO es canvia l'ordre dels punts que formen aquest article, sense canviar el seu contingut per tal d'adequar-lo a l'ordre que té en el Projecte de decret de currículum d'educació primària. La redacció queda de la següent manera:

«Article 18. Tutoria i orientació.

1. La tutoria dels alumnes i l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, constitueix un element fonamental en l'ordenació d'aquesta etapa. Les mesures relatives a l'orientació i l'acció tutorial han de formar part del projecte educatiu del centre.

2. Cada grup d'alumnes ha de tenir, com a mínim, un professor com a tutor. La funció tutorial implica dur a terme les mesures relatives a l'orientació i l'acció tutorial. El director del centre o, en el cas de centres privats concertats o no concertats, el seu titular ha de designar la persona responsable de la tutoria entre els professors que imparteixin docència a tot el grup d'alumnes, preferentment entre els que imparteixin un major nombre d'hores de docència al grup.

3. La funció tutorial implica coordinar les activitats de tutoria i dur a terme el conjunt d'accions educatives que contribueixen a fer que l'alumne adquireixi les competències clau, a orientar-lo, dirigir-lo i donar-li suport en el procés educatiu per assolir la seva maduresa i autonomia. Aquesta acció tutorial ha d'atendre al desenvolupament intel·lectual, afectiu, psicomotriu, social i ètic dels alumnes i ha de permetre tractar aquells aspectes que també són part de la seva formació

però que generalment resten fora de les programacions específiques. D'aquesta manera, contribueix a la formació de la personalitat i afavoreix la reflexió sobre els factors personals i les exigències socials que condicionen els seus desitjos i decisions pel que fa al seu futur.

4. En l'ESO, l'acció tutorial ha d'acompanyar el procés educatiu individual i col·lectiu dels alumnes. Des de la tutoria s'ha de coordinar la intervenció educativa del conjunt dels professors i s'ha de mantenir una relació permanent amb les mares, pares o tutors legals, per tal de facilitar l'exercici dels drets reconeguts en l'article 4.1.d) i g) de la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del Dret a l'Educació.
5. L'acció tutorial i l'orientació són responsabilitat del conjunt dels professors que imparteixen docència a un mateix grup d'alumnes. El tutor, a més de les funcions que li són pròpies, és responsable de coordinar l'acció tutorial.
6. S'ha de promoure el desenvolupament de fórmules de tutoria compartida i personalitzada que possibilitin un assessorament individualitzat i estable al llarg de l'etapa.
7. Els equips docents han de col·laborar per prevenir els problemes d'aprenentatge i de convivència que puguin presentar-se i han de compartir tota la informació que sigui necessària per treballar de manera coordinada en el compliment de les seves funcions. Amb aquesta finalitat, s'han de planificar, dins el període de permanència dels professors al centre, horaris específics per a les reunions de coordinació, sense perjudici de l'autonomia organitzativa dels centres privats, concertats i no concertats.
8. L'acció tutorial ha de contribuir al desenvolupament d'una dinàmica positiva en el grup classe i a la implicació dels alumnes i les seves mares, pares o tutors legals en el funcionament del centre. L'acció tutorial ha d'emmarcar el conjunt d'actuacions que tenen lloc en un centre educatiu, amb la integració de les funcions del tutor i les actuacions d'altres professionals i organitzacions.
9. Mitjançant l'acció tutorial, els centres han d'informar i orientar els alumnes amb la finalitat que l'elecció de les opcions i matèries a les quals es refereixen els articles 8 i 9 d'aquest Decret sigui la més adequada per als seus interessos i la seva orientació formativa i laboral posterior.

10. L'assessorament específic en orientació personal, acadèmica i professional ha de contribuir a coordinar els processos d'acollida al centre docent i de transició al món laboral o acadèmic en concloure el període d'escolarització obligatòria.

11. En els centres públics, l'acció tutorial ha d'incloure, a més, les funcions que determina el reglament orgànic dels centres públics».

4. Per millorar la redacció del Projecte de decret s'ha afegit la frase «**que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat**» en els articles que a continuació es detallen.

Des de la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres es considera important fer aquesta millora de la redacció per tal de garantir, que en els procediments en els quals les famílies hagin de sol·licitar i autoritzar algun tràmit administratiu o educatiu en relació als seus fills a efectes acadèmics, sigui la persona o les persones que tinguin i exerceixen la pàtria potestat.

A la darrera frase del punt 4 de l'**article 19** s'afegeix després de «[...] tutors legals [...]» «[...] **que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat** d'aquests alumnes. « per tal de garantir que qui és oït i escoltat preceptivament és la persona o les persones que realment exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

Al punt 3 de l'**article 25** s'afegeix després de «[...] tutors legals [...]» «[...] **que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat de l'alumne.**» per tal de garantir que qui intervé preceptivament és la persona o les persones que realment exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

Al punt 2 de la **disposició addicional quarta** s'afegeix després de «[...] tutors legals [...]» «[...] **que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat** d'aquests alumnes menors d'edat.» per tal de garantir que qui pugui manifestar la seva voluntat de rebre o no ensenyaments de religió preceptivament és la persona o les persones que realment exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

Al punt 4 Destinataris de l'**annex 4 Programa de Diversificació Curricular (PDC)** s'afegeix després de «[...] tutors legals [...]» «[...] **que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat de l'alumne.**» per tal de garantir que qui doni la conformitat a la incorporació al PDC sigui preceptivament la persona o les persones que realment exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

A l'apartat d) del punt 1 **Estructura i organització de l'annex 4 (PDC)** es redacta en els següents termes: «d) Religió o atenció educativa a elecció de les mares, pares o tutors legals **que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat** de l'alumne, o, si és major d'edat, de l'alumne.» per tal de garantir que qui pugui manifestar la seva

voluntat de rebre o no ensenyaments de religió preceptivament és la persona o les persones que realment exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

A la darrera frase del punt 3 Procediment per incorporar alumnes al programa de **l'annex 4 (PDC)** s'afegeix després de «[...] tutors legals [...]» «[...] **que ostenten i tenen l'exercici de la pàtria potestat** de l'alumne.» per tal de garantir que qui doni el consentiment a la incorporació al PDC sigui preceptivament la persona o les persones que realment exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

Conclusió

Ateses les consideracions anteriors, vist que es modifica en part el Projecte de decret pel qual s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, s'incorpora a l'expedient la nova redacció resultant com a esborrany

Aquest informe s'inclourà dins l'expedient i conseqüentment s'actualitzarà la Memòria d'Anàlisi d'Impacte Normatiu (MAIN) amb el seu contingut, per tal de reflectir els dictàmens i informes emesos, així com el seu reflex en el text del, d'acord amb la lletra d) del punt 2 de l'article 60 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

Palma, 2 de juny de 2022

El director general de Planificació,
Ordenació i Centres

